

**College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel**

DATUM	10-07-2018	NUMMER PS	PS2018RGW08
AFDELING	LFO	COMMISSIE	RGW
STELLER	J. de Hoog	DOORKIESNUMMER	06 46272694
DOCUMENTNUMMER	81D5AOE7	PORTEFEUILLEHOUDER	Pennarts-Pouw

Titel : Ambitie document: Sterke Lekdijk & Grebbedijk, veilige dijken in een mooie omgeving.

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 4
Toelichting	pag. 5

Bijlage(n): Ambitiedocument "Sterke Lekdijk & Grebbedijk, veilige dijken in een mooie omgeving".

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Als uitwerking van het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) gaan Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Vallei en Veluwe het komende decennium het grootste gedeelte van de keringen langs de Nederrijn- en Lek in Utrecht versterken, zo'n 60 km. Als provincie hebben wij in ons beleid opgenomen om bij te dragen aan de ruimtelijke kwaliteit bij waterveiligheidsmaatregelen. De dijkversterking biedt de kans voor een integrale aanpak waarbij inhoudelijke thema's als natuur, mobiliteit, cultuurhistorie, landschap en recreatie pro-actief en in onderlinge samenhang worden opgepakt. Het ambitiedocument "Sterke Lekdijk & Grebbedijk, veilige dijken in een mooie omgeving" geeft een voorstel voor de provinciale ambities in het rivierengebied van de NederRijn en Lek.

Voorgeschiedenis

Op 25 oktober 2016 zijn PS op de hoogte gesteld van de betekenis van het Deltaprogramma 2017 voor de provincie. Op 22 augustus 2017 zijn PS middels een Statenbrief (81B54CB3) op hoogte gesteld over het proces dijkversterking Nederrijn en Lek. In de notitie 'betekenis Deltaprogramma 2018 voor de provincie Utrecht' zijn de dijkversterkingsprogramma's opgenomen (februari 2018, kenmerk statenbrief 81C7279C).

Essentie / samenvatting

In het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) zijn Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en waterschap Vallei en Veluwe gestart met de dijkversterkingsprogramma's Sterke Lekdijk en Grebbedijk. De dijkversterking biedt een kans andere opgaven uit andere beleidsvelden te integreren en om de omgevingskwaliteit aan de zuidgrens van onze provincie te optimaliseren. De provincie Utrecht heeft daarbij de ambitie de Nederrijn- en Lekdijk in de toekomst verder te ontwikkelen tot een belangrijk icoon in het rivierenlandschap.

In het vast te stellen provinciale ambitiedocument worden onze rolinvulling en onze inhoudelijke (integrale) ambitie beschreven.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Met het project beoogt de provincie Utrecht een integrale aanpak voor waterveiligheid in combinatie met verbetering van de ruimtelijke kwaliteit met name op het gebied van landschap, natuur, cultuur-historie, mobiliteit en recreatie.

Wettelijke grondslag

Artikel 3.11 Waterwet : Provincies stellen regels aan de door waterschappen vast te stellen plannen, besluiten en waterakkoorden.

Artikel 4.4 Waterwet: Provinciale staten leggen in een of meer regionale waterplannen de hoofdlijnen vast van het in de provincie te voeren waterbeleid en de daartoe behorende aspecten van het provinciale ruimtelijke beleid.

Artikel 5.7 Waterwet: Provincie keurt de projectplannen goed voor verbetering en verlegging van primaire waterkeringen.

Financiële consequenties

Voor het benutten van kansen en verdere optimalisatie van de omgevingskwaliteit is een gezamenlijke investering nodig van de provincie en de partners. Er wordt gewerkt aan een raming van de provinciale financiering die hiervoor nodig is. De feitelijke benodigde provinciale middelen hangen samen met de concrete planvorming samen met partners die per dijktraject moet gaan plaatsvinden. De provinciale bijdrage zal zoveel mogelijk plaats vinden via provinciale programma's. Voor het benutten van meekoppelkansen wordt o.a. gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Nieuwe Hollandse waterlinie (NHW), IGP en Bereikbaarheid. Bovenop deze bronnen zijn er naar verwachting orde grootte € 10 miljoen extra provinciale middelen nodig (over een periode van 10 jaar) om de omgevingskwaliteit verder te optimaliseren. De genoemde raming zal de basis zijn voor een claim die in het kader van de Kadernota 2020 zal worden opgenomen.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Bij de uitwerking van de gebiedsplannen rond de dijkversterking kunnen tegenstrijdige belangen/ambities optreden tussen thema's en/of tussen partijen. Daarnaast zullen ambities per traject onderzocht moeten worden op kansrijkheid (financierbaarheid, vergunbaarheid en maakbaarheid). Dit zal om nadere afweging en uitwerking bij de planvorming (op dijktrajectniveau) vragen. Locaties waar te verwachten is dat veel belangen bij elkaar komen en mogelijk ook lastige afwegingen gemaakt moeten worden, zijn: Salmsteke, Eiland van Schalkwijk en Grebbedijk.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Dit provinciale ambitie-document is een eerste stap bij de verdere uitwerking tot een programma waarin onze bijdragen verder zullen worden gespecificeerd en ook de bijdragen van de partners scherp moeten worden. Bewust is gekozen om te starten met een provinciale ambitie op basis waarvan we het gesprek met de partners kunnen aangaan en zo te komen tot een gezamenlijke ambitie. Een gezamenlijke uitwerking tot goede oplossingen vindt plaats op dijktrajectniveau.

Effecten op duurzaamheid

Met het project wordt in samenwerking met de partners gewerkt aan de verbetering van de omgevingskwaliteit

Voorgesteld wordt het voorliggende ambitie-document "Sterke Lekdijk & Grebbedijk, veilige dijken in een mooie omgeving" vast te stellen.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Ontwerp-besluit

Besluit van 24-09-2018

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 10-07-2018, afdeling LFO, nummer 81D5AOAE;

Overwegende dat het wenselijk is om als provincie Utrecht een bijdrage te leveren aan de integrale omgevingskwaliteit bij de dijkversterking van de NederRijn en de Lek en dat het voorliggende ambitie-document een eerste stap is om deze bijdrage vorm te geven;

Besluiten:

- Het voorliggende ambitie-document "Sterke Lekdijk & Grebbedijk, veilige dijken in een mooie omgeving" vast te stellen.

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Zie paragraaf wettelijke grondslag.

2. Beoogd effect

Zie paragraaf beoogd beleidseffect.

3. Effecten op duurzaamheid

Zie paragraaf effecten op duurzaamheid.

4. Argumenten

De Nederrijn- en Lekdijk is een belangrijk onderdeel van het 1000 jaar oude, dynamische rivierenlandschap en fungeert als drager in de ontmoetingszone tussen mens en het rivierwater. In het landelijk gebied vormt de dijk de grens tussen binnendijks cultuurlandschap en buitendijks natuurlandschap met prachtige, grote uiterwaarden. De dijkversterking biedt kansen voor een integrale aanpak, waarmee naast waterveiligheid de waarden en functies van het riviereengebied beter benut en versterkt kunnen worden (meekoppelkansen).

5. Kanttekeningen

Voortouw voor de dijkversterking ligt bij de waterschappen. Bij een integrale gebiedsaanpak zijn naast het waterschap voor de dijkversterking meerdere partijen betrokken met ambities en belangen. Met name kunnen hier de gemeentes, Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Rijkswaterstaat en de terreinbeheerders worden genoemd. Een goede samenwerking tussen alle partijen is dan ook cruciaal voor het realiseren van veilige dijken in een mooie omgeving.

De dijkversterkingsprogramma's hebben een strakke planning, waar geen vertraging op mag plaats vinden. Om meekoppelkansen te benutten dienen de ontwikkelingen daarvoor binnen de planning van de dijkversterking mee genomen te worden.

6. Financiën

Zie paragraaf financiële consequenties.

7. Realisatie

De dijkverstekingsprojecten zullen de komende 10 jaar plaatsvinden. De projecten Sterke lekdijk en Grebbedijk zitten nu voor een aantal deeltrajecten in de verkenningsfase en planvormingsfase. Hiervoor levert de provincie al menskracht en dragen we bij aan de proceskosten. Bijdragen aan het proces worden ook voor de komende 10 jaar verwacht. Bijdragen aan investeringen (realisatiefase) worden verwacht van 2020 tot 2029.

8. Juridisch

Binnen het project van de dijkversterking vervult de provincie verschillende rollen. Zij heeft een formele rol in het goedkeuren van het projectplan, en daarvan afgeleid is de provincie verantwoordelijk voor de kwaliteit van de Milieu Effect Rapportage (MER). Bij dit project is de provincie bevoegd gezag voor onder andere de natuurbeschermingswetvergunning en de ontgrondingsvergunning.

Vanwege de verschillende rollen wenst de provincie transparant te zijn in haar werkwijze en over de verschillende rollen en verantwoordelijkheden die zij heeft. Dit vergt een goede balans tussen het benutten van kansen en een toetsende rol.

9. Europa

N.v.t.

10. Communicatie

Het ambitiesdocument wordt na vaststelling gedeeld met de partners.

En er wordt een nieuwsbericht op de provinciale website gepubliceerd.

Alle informatie over waterveiligheid staat op onze provinciale website. De website is up to date.

11. Bijlagen

Ambitie-document "Sterke Lekdijk & Grebbedijk, veilige dijken in een mooie omgeving"

Artikelsgewijze toelichting

N.v.t.